Percepties van patiënten met betrekking tot het afbouwen van opioïden.

Haio: LEEUWS Emma , U.G.
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: DE GEYTER Luc , Huys Kurt , MARCELIS Johan , Noppen Inge , VAN PAESSCHEN Wim

Context: Niet-kanker gerelateerd chronisch opioïdegebruik vormt een belangrijk maatschappelijk gezondheidsprobleem, met significante psychologische, fysieke en economische lasten tot gevolg. Het reduceren van chronisch gebruik is bijgevolg noodzakelijk. De aanpak, beschreven in de bestaande richtlijnen voor de eerstelijnszorg, voor het afbouwen van opioïden brengt enkele risico's met zich mee, waaronder: ontwenningsverschijnselen, illegaal opioïdengebruik en zelfs suïcidaliteit. Bovendien, worden de perspectieven van chronisch opioïdengebruikers tijdens het afbouwen ook niet expliciet vermeldt in deze richtlijnen.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze metasynthese is om een overzicht te geven van de perspectieven van patiënten op het afbouwen van opioïden, en belangrijke elementen ontdekken die huisartsen belemmeren bij het verminderen van chronisch voorgeschreven opioïdengebruik.

Methode: Een meta-synthese van kwalitatieve onderzoeken naar het afbouwen van chronisch opioïdegebruik werd uitgevoerd, op basis van de procedure beschreven door Thomas en Harden. Vijf databanken werden doorzocht: Pubmed, Cinahl, Web of Science, Psycarticles en Embase. We includeerden studies die voldeden aan de volgende selectiecriteria: niet-kanker gerelateerde chronisch opioïdengebruik; huisartsen; "afbouwen van" en kwalitatief onderzoek. Tijdens het proces van line-by-line coderen werden analytische thema's gegenereerd. De kwaliteit van de studies werd geëvalueerd door het gebruik van de GRADE-CERQual scoring.

Resultaten: Deze synthese includeerde 8 kwalitatieve studies. Vier beschrijvende thema's werden geïdentificeerd: barrières, facilitatoren, voordelen en risico's. Voor elk beschrijvend thema werden de meest terugkerende analytische thema's besproken. Van de 16 analytische thema's werden er 5 bevonden als sterk, 3 als matig en 8 als laag betrouwbaar volgens het GRADE-CERQual scoresysteem. Twee analytische hoofdthema's waren: angsten van de patiënten en de arts-patiënt relatie.

Conclusie: Aan de hand van de perspectieven van patiënten bij het afbouwen van chronisch opioïden gebruik kunnen we, met sterk vertrouwen, volgende elementen aan huisartsen aanbevelen: rekening houden met de angsten van de patiënten, onderhouden van een stabiele arts-patiënt relatie en bedachtzaam zijn op het risico van stigmatisering.